

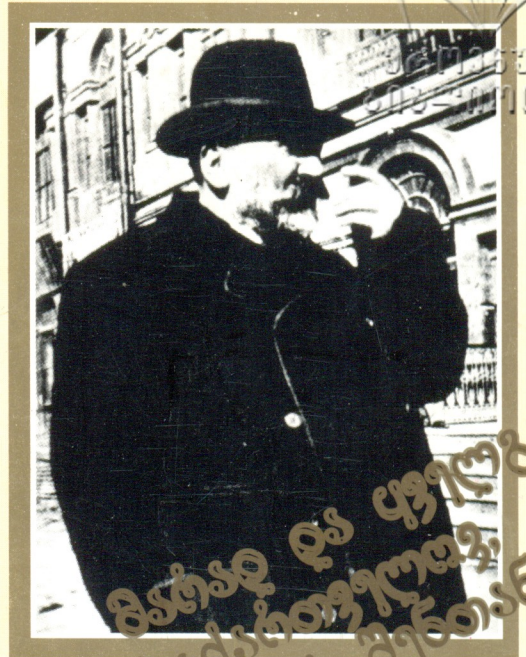
Chavchavadze lived in this house with his wife and her sister Elisabed Saginashvili in 1889-1901. The editorial board and the printing house of the newspaper "Iveria" were functioning in this building. Progressively thinking Georgian society of the second half of the XIXth century, many famous foreign public men who visited Georgia used to gather in this house. many ventures of national, state and cultural significance took origin in this house.

Ilya Chavchavadze was the first who recognized the Europe pacing on the progressive path and used the word "Europism". He played enormous role in the process of democratization of society. The principal theme of creative activity of Ilya Chavchavadze covered all urgent issues of his country. His creative activity is adequately mirrored in permanent expositions of the Literature-Memorial Museum. Most important and interesting are the themes such as "Ilya Chavchavadze about banning of the law on death sentences", "Saint Ilya", "Ilya Chavchavadze about restoration of territorial integrity of Georgia" ("Ilya and Adjara"), "Europizm of Ilya Chavchavadze", "Europeans about Tbilisi" and others (Authors: Mzia Nadiradze, director of the Museum; Nelly Bumbeshvili, the chief of the fund depository; Sergo Kenchadze, painter, designer)

Address: 7, Iv. Javakhishvili street, Tbilisi, Georgia
Tel.: (+995 32) 95 70 58

III. House Museum of Shio Aragvispireli was opened in 1972 on the base of Literature-Memorial Museum of Ilya Chavchavadze. Shio Aragvispireli lived in this house in 1910-1926.

Address: 13, G. Chubinishvili str. < Tbilisi, Georgia
Tel.: (+ 995 32) 95 59 07

მართალია და ყველგან,
სადაც იყო, მისი გზა,
მე ვატი შენთანა!!

ილია ჭავჭავაძის ლიტერატურულ - მემორიალური მუზეუმი

Literatur-Memorial Museum of
Ilya Chavchavadze

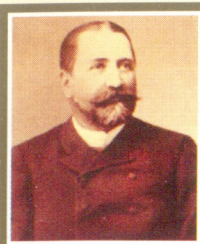
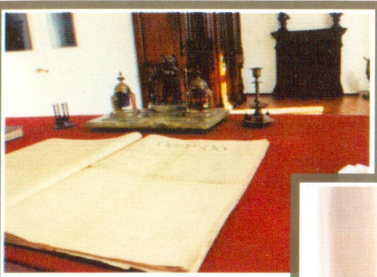
ЛИТЕРАТУРНО-МЕМОРИАЛЬНЫЙ
МУЗЕЙ
ИЛЫИ ЧАВЧАВАДЗЕ

თბილისის მერიია

კულტურისა და სპორტის საქალაქო სამსახური

უდიდესი ქართველი მწერლისა და პოეტის, საზოგადო მოღვაწის, ილია ჭავჭავაძის ლიტერატურულ-მემორიალური მუზეუმი წარმოადგენს მემორიალურ კომპლექსს, რომლის შემადგენლობაშიც შედის:
I. ილია ჭავჭავაძის თბილისის სახლ-მუზეუმი;

- II. ილია ჭავჭავაძის ლიტერატურულ-მემორიალური მუზეუმი;
- III. შიო არაგვისპირელის სახლ-მუზეუმი;

I ილია ჭავჭავაძის თბილისის სახლ-მუზეუმი გაიხსნა 1957 წელს. ამ სახლში 1902- 1907 წლებში ცხოვრობდა ილია მეუღლესთან ერთად. აქ გაატარა მწერალმა ავვისტოს ავებდითი უკანასკნელი დამე. ამჟამად მუზეუმში სრულად არის აღდგენილი მემორიალობა.

მისამართი: გ. ჩუბინიშვილის ქ. №22 თბილისი, საქართველო
ტელ.: (995 32) 95 02 60

II. ილია ჭავჭავაძის ლიტერატურულ-მემორიალური მუზეუმი, რომელიც სამუზეუმიო კომპლექსის ცენტრალურ ნაწილს წარმოადგენს გაიხსნა 1987 წელს, ილიას დაბადების 150-ე წლისთავთან დაკავშირებით. ამ სახლში 1889-1901 წლებში ცხოვრობდნენ ილია ჭავჭავაძე მეუღლესთან და მისი და ელისაბედ საგინაშვილი. ამავე შენობაში მოთავსებული იყო გაზეთ „ივერიას“ რედაქცია და სტამბა.

ეს სახლი იმითაც არის ცნობილი, რომ აქ თავს იყრიდა XIX საუკუნის მეორე ნახევრის პროგრესულად მოაზროვნე ქართული საზოგადოება, საქართველოში სტუმრად მყოფი მრავალი ცნობილი უცხოელი მოღვაწე. ამ სახლიდან იღებდა სათავეს მთელი რიგი ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი და კულტურული წამოწყებანი. შეიძლება ითქვას, რომ ილია ჭავჭავაძემ პირველმა აღიარა პროგრესის გზით მიმავალი ევროპა და პირველად იხმარა სიტყვა „ევროპეიზმი“. მან განუზომელი როლი ითამაშა საზოგადოების დემოკრატიზაციის პროცესში.

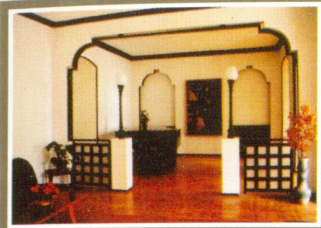
თავისი ქვეყნის ყველა საჭირობო საკითხი იქცა ილია ჭავჭავაძის შემოქმედების მთავარ თემად, რომელმაც ადეკვატური ასახვა პპოვა ლიტერატურულ-მემორიალური მუზეუმის სტაციონარულ ექსპოზიციებში. მათ შორის განსაკუთრებულ ყურადღებასა და მოწონებას იმსახურებს თემები: „ილია ჭავჭავაძე სიკვდილით დასჯის კანონის გაუქმების შესახებ“, „ილია-წმინდანი“, „ილია ჭავჭავაძე კრიტიკოსული მთლიანობის აღდგენის შესახებ“ („ილია და აჭარა“), „ილია ჭავჭავაძის ევროპეიზმი“, „ევროპელები თბილისის შესახებ“ და სხვა. (ავტორები: მზია ნადირაძე - მუზეუმის დირექტორი, ნელი ბუმბეიშვილი - ფონდების მთავარი შემნახველი, სერგო კენჭაძე - მხატვარი, დიზაინერი).

მისამართი: ი. ჯავახიშვილის ქ. №7 თბილისი, საქართველო.
ტელ.: (995 32) 95 70 58

III. შიო არაგვისპირელის სახლ-მუზეუმი გაიხსნა 1972 წელს ილია ჭავჭავაძის თბილისის სახლ-მუზეუმის ბაზაზე. ამ სახლში შიო არაგვისპირელი ცხოვრობდა 1910-1926 წლებში.

მისამართი: გ. ჩუბინიშვილის ქ. №13 თბილისი, საქართველო
ტელ.: (995 32) 95 59 07

Литературно-Мемориальный Музей Великого грузинского писателя, поэта, общественного деятеля Ильи Чавчавадзе представляет собой мемориальный комплекс в состав которого входит:

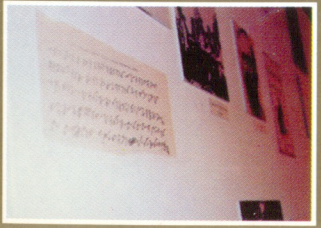
- I. Дом-Музей
- II. Литерно-мемориальный музей
- III. Дом-Музей Шико Арагвиспирели

I. Дом-Музей И. Чавчавадзе был открыт 1957 году. В этом доме он жил 1902-1907 годах со своей женой Ольгой, и провел последние дни своей жизни.

В настоящее время в музее полностью восстановлена мемориальность.

Адрес: ул. Чубинишвили 22, Тбилиси, Грузия
Тел.: (995 32)95 02 60

II. Литературно-Мемориальный музей был открыт 1987 году (открытие было посвящено 150 летию со дня рождения писателя), и представляет собой центральную часть Музейного комплекса. В этом доме 1889-1901, годах Илья Чавчавадзе жил со своей женой и сестрой жены Елисабед Сагинашвили. Здесь находилось также издательство и типография газеты „Иверия“. Этот дом был известен и тем, что именно, здесь собиралось прогрессивно мыслящее грузинское общество второй половины XIX века. Приходили многие известные иностранные деятели приезжающие в Грузию. Из этого дома брал исток целый ряд

национально-государственных и культурных начинаний. Илья Чавчавадзе отражал все наболевшие вопросы Родины в своем творчестве, он сыграл неотразимую роль в формировании демократических процессов в грузинском обществе.

Все эти материалы, адекватно, отражены в стационарной экспозиции. Среди них особое место занимают темы: “Илья Чавчавадзе против закона о смертельной казни”, “Илья-Святой”, “Илья Чавчавадзе о восстановлении территориальной целостности”, “Илья и Аджария”, “Европизм Ильи Чавчавадзе”, “Европейцы о Тбилиси” и др. (автор проекта - Директор музея Мзия Надирадзе, хранитель фондов - Нели Бумбеишвили, дизайнер - Серго Кенчадзе)

Адрес: ул. И. Джавахишвили 7, Тбилиси, Грузия
Тел.: (995 32) 95 70 58

III. Музей Шио-Арагвиспирели был открыт 1972 году на базе музея Ильи Чавчавадзе. В этом доме, писатель Шио Арагвиспирели жил, 1910-1926 годах.

Адрес: ул. Г. Чубинишвили 13, Тбилиси, Грузия
Тел.: (995 32) 95 59 07

Literatur-Memorial Museum of the great Georgian writer, poet, public man Ilya Chavchavadze has a memorial complex including:

- I. House Museum of Ilya Chavchavadze in Tbilisi;
- II. Literature-Memorial Museum of Ilya Chavchavadze;
- III. House Museum of Shio Aragvispireli

I. House Museum of Ilya Chavchavadze in Tbilisi was opened in 1957. Ilya Chavchavadze lived in this house with his wife in 1902-1907. The writer spent the fatal night of August in this house. Now the memorial is fully restored.

Address: 22, G. Chubinishvili street, Tbilisi, Georgia
Tel.: (+995 32) 95 02 60

II. Literature-Memorial Museum of Ilya Chavchavadze was opened in 1987 in connection with the 150 anniversary of Ilya Chavchavadze. It is the central part of the Museum complex. Ilya